

4054

2157

54578

VII

Wielkopolska Towarzystwo Lekarskie
 gm. Lubelskie,
ZAKŁAD ZDROJOWY
TRUSKAWIEC

Sprawozdanie
 z ruchu i postępu w rozwoju
 w roku 1881.

Skreślił
DR. ZYGMUNT RIEGER
 lekarz Zakładu.

Z drukarni „Gaz. narod.” J. Dobrzańskiego i K. Ge-mana.

WU. 68-9452

Zakład ten położony jest w Galicji, w powiecie Drohobyckim, u podnóża pierwszego działu Beskidu karpackiego, około 380 metrów nad poziomem morza, wśród rozległej, bujną roślinnością uposażonej wsi tegoż nazwiska, w odległości 8 kilometrów od stacji kolei dniestrzańskiej pod nazwą: Drohobycz-Truskawiec.

W celu podjęcia na nowo ze znacznym nakładem i fachową znajomością, zaniedbanych od lat 50 kopalń kruszców, mianowicie cynku i ołowiu, zakład ten wraz z otaczającemi go lasami zakupiony został w roku ubiegłym przez spółkę właścicieli dóbr, przemysłowców i kupców, którzy oprócz poszukiwań w kierunku górnictwem już rozpoczętych, postanowili ulepszyć i urządzenia zdrojowo kąpielowe, które Zakład ten bogaty w tak rozmaite czynniki terapeutyczne, postawią co do wygody w mieszkaniach i łazienkach na równi z najlepiej urządzonymi w kraju naszym.

Pomijając drobne ulepszenia w starych łazienkach, o których w sprawozdaniu zeszłorocznem wspomniano, a które w istocie jeszcze pod dawnym zarządem zostały dokonane, nadmieniam, że w jesieni r. p. przystąpiono do budowy nowych łazienek na miejscu zburzonego domu pod nazwą „Neptuna“. Będzie to budynek okazały, mieszczący w poziomie 59 gabinetów kąpielowych I. i II. klasy, których tak wewnętrzne urządzenie, jak i system sporządzania wszelakich kąpeli, tak co do wygody jak i zasadom balneotechniki odpowiadających urządzeń nie wiele pozostawi do życzenia.



Na pierwszym piętrze znajdować się będzie 20 obszernych pokoiów mieszkalnych, zupełnie od łazienek w parterze oddzielonych, opatrzonych w nowe wygodne sprzęty, wygodną pościel i bieliznę. Styl szwajcarski, w jakim gmach ten buduje się, dozwolił na umieszczenie balkonów prawie przy każdym mieszkaniu, co i w porze nie zupełnie pogodnej nada możność przebywania na świeżem powietrzu. Plany budowy i wewnętrznego urządzenia zostały przedłożone komisji balneologicznej Towarzystwa lekarskiego krakowskiego i uzyskały jej aprobatę, a zarząd Zakładu skorzystał z rad i uwag przez tą komisję mu poczynionych.

W celu poszukiwań górniczych oczyszczono główny źródło wody siarczanej na „Lipkach“, przez co przypływ wody tak spoteźniał, iż zaledwie siła lokomobilem poruszanych pomp może mu sprostać, a przez usunięcie kilka metrów grubej warstwy namułu i innych naleciałości, woda okazała się o wiele silniejszą. W ciągu przyszłego sezonu dokonanym też zostanie ponowny rozbiór chemiczny tej wody.

Łazienki nowe będą z otwarciem tegorocznego sezonu wykonane i na użytek publiczny oddane. Prócz tego odnawiają się meble w dawnych mieszkaniach, przygotowuje pościel i różne drobne pokojowe potrzeby; rozszerza się i ozdabia sala jadalna z dodatkiem saloniku damskiego, cukiernia i kawiarnia, zakupuje nowy fortepian i bilard, urządza nowa kregielnia. Zakupiono kilka par koni i parę osiołków tak dla potrzeby

zarządu jak i wygody gości kąpielowych; nareszcie pomieszczano w niektórych domach piece, a kilka starych domów postanowiono podnieść, osuszyć i uczynić je napowrót mieszkalnymi. Słowem cały Zakład zostaje w stanie odrodzenia i pożądanego rozwoju.

Apteka, urzędy pocztowy i telegraficzny, jakoteż **doborowa orkiestra** będą w czasie pory zdrojowej pełnić swą służbę.

Środki lecznicze: a) solanka zawierająca 15 do 20% soli kuchennej, jako woda kąpielowa, b) wody siarczane do wyłącznego użytku kąpielowego, c) borowina żelazista i szlam słony i siarkowy do kąpeli i okładów, d) trzy źródła gorzko-słone do picia: Marja, Zofia, Bronisława, jako wody rozmięczające i rozwalniające; e) źródło „naftowym“ zwany, o własnościach znakomicie moczopędnych; f) świeże mleko krowie, dojone przy źródle rano i wieczorem; g) leczenie elektryczne; h) nowo urządzona wzięwalnia solą kuchenną i wyciągiem z igliwia wysyconej pary; prócz tego czyste podgórskie powietrze i leśne przechadzki. Oto są środki, które Zakład ofiaruje swoim gościom.

W roku 1880. wykonał prof. Dr. Radziszewski rozbiór trzech źródeł truskawieckich, który tu podajemy.

Tablica analityczna.

L.	W 10,000 cz. wody zawierają	Marja	Nafta	Edward
1	Cieżar gatunkowy (14.3°) . . .	1.00339	1.003	1.00321
2	Chlorku sodu	36.839	—	1.6229
3	Chlorku magnezowego	3.5493	0.2804	3.5883
4	Bromku magnezowego	0.1563	—	ślady
5	Siarkanu sodowego	10.0981	—	5.5622
6	Siarczku sodowego	—	—	2.2763
7	Podsiarczynu wapniowego . . .	—	—	ślady
8	Siarkanu potasowego	15.0728	—	0.1999
9	Siarkanu wapniowego	8.2940	0.2082	16.4783
10	Siarkanu magnezowego	—	1.1617	—
11	Bezwodnika krzemowego	0.1972	0.1169	0.1246
12	Dwuwęglanu żelazawego	0.3153	0.0371	0.1498
13	Dwuwęglanu wapniowego	4.2453	0.8890	5.2689
14	Dwuwęglanu magnezowego	0.1650	0.2050	0.1242
15	Dwuwęglanu sodowego	—	1.4488	—
16	Dwuwęglanu amonowego	0.2940	—	—
17	Soli litowych i azotanów . . .	ślady	ślady	ślady
18	Bezwodnika węglow. wolnego . .	(80.7. cc.)	376 5 cc	69.23. cc.
		0.1529	0.7423	1.2513
19	Siarkowodoru wolnego	—	—	522.9 cc.
				0.7968
20	Ciał organicznych żywcowatych	0.7650	0.3779	0.9987
	Razem .	89 5509	8.4733	38.4365

Następujące dane statystyczne okazują ruch kąpielowy ubiegłego sezonu.

Bawilo w Zakładzie drużyn 602, osób 1015, mężczyzn 347, kobiet 597, dzieci 71, pomiędzy którymi obceokrajowych osób 57, więcej o 212 jak w roku ubiegłym.

Kąpieli wydano: waniennych wodnych 17.161, szlamowych i borowinowych 697, natryskowych 632, razem 18.400; więcej o 1872 w porównaniu do roku 1880.

Prócz lekarza zdrojowego bawili także dla kuracji Drowie Rożański ze Lwowa, profesor Skibiński z Czerniowic i Steinhaus z Żółkwi — zwiędzali zaś Zakład Dr. Biesiadecki, Radea Namiest., Merczyński ze Lwowa, Dr. Chłapowski z Prus.

Stosunki meteorologiczne przedstawia poniżej umieszczona tablica.

St a n n i e b a				Ciepłota C. o godz. 6. r., 2. p., 10. w.					
Miesiąc	dni pogodn.	dni pochm.	dni zmien.	dni słotnych	najwyższa	najniższa	średnia miesięczna	średnia dzienna	
								najwyższa	najniższa
Czerwiec . . .	10	2	16	2	+ 28	+ 7	+ 16,2	+ 23	+ 7
Lipiec . . .	14	2	13	2	+ 32	+ 7	+ 18,9	+ 25	+ 14
Sierpień . . .	21	2	8	—	+ 33	+ 7	+ 17,7	+ 24	+ 11
Razem .	45	6	37	4	średnia sezonu + 17,6 dni oberwacji 92.				

Z nakładem przewyższającym połowę ceny kupna Zakładu, rozpoczął nowy zarząd swoje działanie, w przekonaniu, iż powszechnie uznana skuteczność wód truskawieckich, przy odpowiednich i słusznym wymaganiom zadość czyniących urządzeniach, zwróci napowrót do Truskawca liczny poczet gości, których wygodne urządzenia zagranicznych zdrojowisk więcej pociągały, a którzy po usunięciu niejednej niemile rażącej okoliczności, znajdują w krajowym zakładzie te same a częstokroć lepsze warunki uzdrowienia, przy równej wygodzie, a z daleko mniejszym kosztem.



Cennik

		I. kl.		II. kl.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Powóz z dworca „Drohobycz“	3	—	—	—
2	„ „ „ „Truskawiec“	3	50	—	—
3	Furmanka włościańska ad 1.	1	50	—	—
4	„ „ „ „ ad 2.	—	80	—	—
5	„ „ „ „ na cały dzień	3	—	—	—
6	„ „ „ „ na pół dnia	1	50	—	—
7	Taksa zdrojowa od osoby	3	—	—	—
8	Dodatek na muzykę	2	—	—	—
9	Kąpiel wanienna	1	—	—	70
10	„ „ „ „ dziecienna	—	50	—	35
11	„ „ „ „ III. kl.	—	—	—	30
12	„ „ „ „ nasiadowa wodna	—	20	—	15
13	„ „ „ „ natryskowa	—	20	—	10
14	„ „ „ „ nożna	—	25	—	20
15	„ „ „ „ spadowa	—	10	—	10
16	„ „ „ „ borowinowa lub szlamowa	1	60	1	40
17	„ „ „ „ „ nożna	—	30	—	20
18	„ „ „ „ „ nasiadowa	—	30	—	25
19	„ „ „ „ „ ręczna	—	20	—	15
20	Porcja szlamu 1 litr	—	3	—	3
21	Wstęp do wziwalni	—	20	—	10
22	Pokój jeden tygodniowo	2	50	do 7	—
23	Pomieszczenie o 2—4 pokojach, tygodn. od	10	do 30	—	—
24	Usługa od osoby tygodniowo	1	—	—	—
—	„ „ „ „ dzień pojedynczy	—	15	—	—
25	Pranie bielizny, czynności balwierskie i stół według poszczególnych cenników, przez komisję zdrojową potwierdzonych.				